

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης: 24/2022
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Γ΄
Συνεδρίαση της 29^{ης} Μαρτίου 2022**

Σύνθεση

Πρόεδρος: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Δήμητρα Κεφάλα, Αθηνά Αλεφάντη, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου, Περικλής Αγγέλου, Νικόλαος Πατηνιώτης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Βασιλική Παπαγιαννοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου 15315/19-1-2022 του Γραφείου Υφυπουργού Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Περίληψη Ερωτήματος: α) Αν, κατά την κείμενη νομοθεσία, είναι υποχρεωμένος ο ανάδοχος του έργου να εκδώσει τα τιμολόγια για την πληρωμή του, μετά την ανάρτηση των οικείων λογαριασμών του έργου στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» ή αν η ανάρτηση αυτών (των λογαριασμών) ουδόλως επηρεάζει ή καθορίζει πρόσθετη υποχρέωση του αναδόχου ως προς το χρόνο έκδοσης των τιμολογίων του, αλλά εξ αυτής (της έκδοσης) εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο η πληρωμή του και β) Αν είναι δυνατή η πληρωμή των 32^{ου}, 33^{ου}, 34^{ου} και 35^{ου} λογαριασμών του έργου: «Κατασκευή του τμήματος Φωκιανός - Κυπαρίσσι της οδού Μύλοι - Άστρος - Λεωνίδιο - Πούλιθρα- Φωκιανός -Κυπαρίσσι» του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με ανάδοχο την εταιρεία «ΣΧΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», τα τιμολόγια της οποίας εκδόθηκαν προγενέστερα της ημερομηνίας ανάρτησης των λογαριασμών στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Με βάση την από Δεκέμβριου 2012 διακήρυξη του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων/Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων/Διεύθυνσης Οδικών Έργων (Δ1) διενεργήθηκε διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου για την κατασκευή του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΩΚΙΑΝΟΣ-ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΥΛΟΙ-ΑΣΤΡΟΣ-ΛΕΩΝΙΔΙΟ-ΠΟΥΛΙΘΡΑ-ΦΩΚΙΑΝΟΣ-ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ», προϋπολογισθείσας αξίας 15.350.000,00 Ευρώ (με αναθεώρηση και Φ.Π.Α.), με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, όπως ορίζεται στο άρθρο 26 του ν. 3669/2008.
2. Αποτέλεσμα του παραπάνω διαγωνισμού ήταν η κατακύρωση του εν λόγω έργου στην εργοληπτική εταιρεία με την επωνυμία «ΣΧΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής ανάδοχος), αντί του συνολικού ποσού των έντεκα εκατομμυρίων σαράντα εννέα χιλιάδων εβδομήντα οκτώ και πενήντα εννέα λεπτών (11.049.078,59) ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Την 02-01-2014, υπεγράφη η σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της αναδόχου εταιρείας. Το έργο χρηματοδοτείται από το ενάριθμο έργο 2012ΣΕ0718007 της ΣΑΕ 071/8 και είναι ενταγμένο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ενίσχυση Προσπελασιμότητας» με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.)
3. Με βάση τη Βεβαίωση Περαιώσης Εργασιών της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Περιφέρειας Πελοποννήσου με αρ. πρωτ. ΔΤΠ/ΠΠ/13698/321322/2-6-2017, οι εργασίες του έργου περαιώθηκαν εμπρόθεσμα στις 11-05-2017 ενώ με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υποδομών με αρ. πρωτ. ΚΓ/ΦΚ ΑΘ97.00/ΟΔ/ΠΑ1/474/07-10-2018 εγκρίθηκε το από 19-01-2018 πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής του έργου. Ακολούθησε η οριστική παραλαβή του έργου με το από 14-01-2019 πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής της Επιτροπής Οριστικής Παραλαβής που συγκροτήθηκε με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υποδομών με αρ. πρωτ. ΕΥΔΕ ΚΣΥΥ/ΚΓ/ΦΚΑΘ83.00/ΟΔ/ΠΑ1/4075/14-12-2018. Το παραπάνω πρωτόκολλο εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με αριθ. ΚΓ/ΦΚ ΑΘ97.00 /ΟΔ/ΠΑ1/416 π.ε./31-08-2020.
4. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει εξοφλήσει μέχρι σήμερα τριάντα έναν (31) λογαριασμούς του παραπάνω έργου και κατέβαλε στον ανάδοχο ποσό δέκα εκατομμυρίων είκοσι δύο χιλιάδων εννιακοσίων τριάντα τριών και ογδόντα εννέα λεπτών (10.022.933,89) ευρώ.

5. Με τα έγγραφα με αρ. πρωτ. 136896/22-12-2020, 136928/22-12-2020, 136964/22-12-2020 και 136988/22-12-2020 διαβιβάστηκαν από την Ειδική Υπηρεσία Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης (εφεξής Ε.Υ.Δ.Ε./Κ.Σ.Υ.Υ.), ως Προϊσταμένη Αρχή του έργου, προς τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών (εφεξής Δ.Ο.Δ.), οι φάκελοι των δικαιολογητικών με τα αντίστοιχα αιτήματα πληρωμής τμημάτων των 32^{ου}, 33^{ου}, και 34^{ου} και 35^{ου} λογαριασμών του έργου αντίστοιχα, συνολικού ποσού ενός εκατομμυρίου τετρακοσίων πενήντα τριών χιλιάδων τετρακοσίων είκοσι και πέντε λεπτών (1.453.420,05) ευρώ και συγκεκριμένα:

-ποσό εκατόν σαράντα οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων σαράντα τριών και επτά λεπτών (148.843,07) ευρώ για την εξόφληση τμήματος του 32^{ου} λογαριασμού

-ποσό πεντακοσίων εξήντα χιλιάδων διακοσίων ενός και πενήντα εννέα λεπτών(560.201,59) ευρώ για την εξόφληση τμήματος του 33^{ου} λογαριασμού

-ποσό τετρακοσίων δώδεκα χιλιάδων τετρακοσίων ενενήντα δύο και τριάντα εννέα λεπτών (412.492,39) ευρώ για την εξόφληση τμήματος του 34^{ου} λογαριασμού και

- ποσό τριακοσίων τριάντα μίας χιλιάδων οκτακοσίων ογδόντα τριών και σαράντα πέντε λεπτών (331.883,45) ευρώ για την εξόφληση τμήματος του 35^{ου} λογαριασμού.

6. Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών των φακέλων των παραπάνω λογαριασμών, η Δ.Ο.Δ. διαπίστωσε διάφορες ελλείψεις και για το λόγο αυτό τους επέστρεψε για συμπλήρωση και επανυποβολή, με το έγγραφό της με αρ. πρωτ. 61470/9-3-2021 προς την Ε.Υ.Δ.Ε./Κ.Σ.Υ.Υ., η οποία στη συνέχεια επαναδιαβίβασε τους φακέλους μετά από τη συμπλήρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών.

7. Ακολούθως, μετά από νέα εξέταση των φακέλων, η Δ.Ο.Δ. με το έγγραφό της με αρ. πρωτ. 95943/12-4-2021 προς την Ε.Υ.Δ.Ε./Κ.Σ.Υ.Υ. ενημέρωσε ότι προέκυψε θέμα κανονικότητας της δαπάνης αρνούμενη εκ νέου την εξόφληση των επίμαχων λογαριασμών, με το αιτιολογικό ότι η υπογραφή των λογαριασμών και η ημερομηνία έκδοσης των τιμολογίων του αναδόχου είναι προγενέστερη της ημερομηνίας ανάρτησης των λογαριασμών στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και συνεπώς, κατά την κρίση της, τούτο έρχεται σε αντίθεση με τη διάταξη του άρθρου 78 παρ. 2 του ν.4727/2020. Συγκεκριμένα:

- Ως προς τον 32^ο λογαριασμό του έργου, η ημερομηνία υπογραφής και έγκρισης του λογαριασμού είναι η 11-8-2020, ενώ η ημερομηνία ανάρτησής του στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ είναι η 15-12-2020 και η ημερομηνία έκδοσης του με αριθμό 2670 τιμολογίου που ενσωματώνει τις απαιτήσεις του αναδόχου είναι η 11-8-2020.

- Ως προς τον 33^ο λογαριασμό του έργου, η ημερομηνία υπογραφής και έγκρισης του λογαριασμού είναι η 11-8-2020, ενώ η ημερομηνία ανάρτησής του στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ είναι η 15-12-2020 και η ημερομηνία έκδοσης του με αριθμό 2492 τιμολογίου που ενσωματώνει τις απαιτήσεις του αναδόχου είναι η 5-6-2019.

- Ως προς τον 34^ο λογαριασμό του έργου, η ημερομηνία υπογραφής και έγκρισης του λογαριασμού είναι η 11-8-2020, ενώ η ημερομηνία ανάρτησής του στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ είναι η 15-12-2020 και η ημερομηνία έκδοσης του με αριθμό 2669 τιμολογίου που ενσωματώνει τις απαιτήσεις του αναδόχου είναι η 11-8-2020 και

- Ως προς τον 35^ο λογαριασμό του έργου, η ημερομηνία υπογραφής και έγκρισης του λογαριασμού είναι η 11-8-2020, ενώ η ημερομηνία ανάρτησής του στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ είναι η 15-12-2020 και η ημερομηνία έκδοσης του με αριθμό 2668 τιμολογίου που ενσωματώνει τις απαιτήσεις του αναδόχου είναι η 11-8-2020.

8. Τέλος, η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ως Διευθύνουσα/ Επιβλέπουσα την κατασκευή του έργου Υπηρεσία, με το έγγραφό της με αρ. πρωτ. 370431/10-11-2021/12-4-2021 προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, ως αρμόδιο διατάκτη και τη Γενική Γραμματεία του ως άνω Υπουργείου, υπέβαλε εκ νέου προς πληρωμή τους ανεξόφλητους λογαριασμούς, συνοδευόμενους από τους αντίστοιχους φακέλους δικαιολογητικών.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

10. Στις διατάξεις των άρθρων 91, 177 και 183 του ν.4270/2014 «*Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις*» (Α 143), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 91 Έλεγχος και εκκαθάριση των δαπανών του Δημοσίου

1. *Οι δαπάνες του Δημοσίου ελέγχονται και εκκαθαρίζονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, βάσει νόμιμων δικαιολογητικών που αποστέλλονται από τους διατάκτες και τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση κατά του Δημοσίου.*

Τα απαιτούμενα, κατά κατηγορία δαπάνης, δικαιολογητικά καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. *Ο έλεγχος επί των ανωτέρω δαπανών συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας αυτών.*

Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον: α) προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή εξυπηρετεί «την αποστολή» του οικείου φορέα και β) υπάρχει εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό σχετική πίστωση.

Κανονική είναι η δαπάνη, που έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή.

Κατά τον ασκούμενο από τις ΥΔΕ έλεγχο εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφερόμενα ζητήματα.

3. Τον έλεγχο ακολουθεί η πράξη εκκαθάρισης, με την οποία προσδιορίζονται τα δικαιώματα των πιστωτών του Δημοσίου και εκδίδεται τίτλος πληρωμής....»

«Άρθρο 177 Καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις:

α. Των άρθρων 1 έως και 108 και του άρθρου 110 του ν. 2362/1995....»

«Άρθρο 183 Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1.1.2015, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε αυτές ή στην επόμενη παράγραφο.

2. Ειδικότερα: α. ...β. ... γ....α....ββ. ...γγ. οι διατάξεις του Υποκεφαλαίου 11 του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δ΄ του παρόντος ισχύουν για συμβάσεις για τις οποίες η σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται μετά την 1.1.2015.»

11. Στη διάταξη του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων» (Α΄ 116), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 53 Λογαριασμοί - Πιστοποιήσεις

1. Η πληρωμή στον ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών. ...

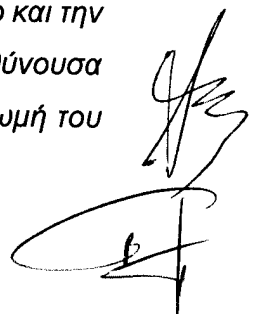
2. Η πραγματοποίηση τόσο των τμηματικών πληρωμών όσο και της οριστικής πληρωμής του εργολαβικού ανταλλάγματος, καθώς και η εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων από την εργολαβική σύμβαση, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τις πιστοποιήσεις.

3. Μετά τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που ορίζει η σύμβαση για τις τμηματικές πληρωμές, ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των ποσών από εργασίες που

εκτελέσθηκαν, τα οποία οφείλονται σ' αυτόν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στα πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί. Κατ' εξαίρεση, για τμήματα του έργου, για τα οποία, κατά την κρίση του επιβλέποντος μηχανικού, δεν ήταν δυνατή η σύνταξη επιμετρήσεων κατά διακριτά και αυτοτελώς επιμετρήσιμα τμήματα του έργου, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες βάσει προσωρινών επιμετρήσεων, για τις οποίες όμως έχουν ληφθεί επιμετρητικά στοιχεία. Η αξία των εργασιών που πιστοποιούνται βάσει προσωρινών επιμετρήσεων απαγορεύεται να υπερβαίνει το 20% της αξίας του συνόλου των εργασιών του λογαριασμού» 4. ... 5. ... 6. ...

7. Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί και για την πληρωμή συνοδεύονται μόνο από ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των εργασιών που εκτελέσθηκαν από την αρχή του έργου, τα παραστατικά στοιχεία των τυχόν απολογιστικών εργασιών, το συνοπτικό πίνακα του υπολογισμού της αναθεώρησης και από τις αποφάσεις που αναγνωρίζουν αποζημιώσεις ή επιβάλλουν ποινικές ρήτρες ή περικοπές ή άλλες απαιτήσεις του εργοδότη. Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών.

8. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία που τους ελέγχει και τους διορθώνει μέσα σε ένα μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωση του, η διευθύνουσα υπηρεσία, με εντολή της προς τον ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει και από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει το λογαριασμό, βεβαιώνοντας έτσι ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά ότι έχουν διενεργηθεί στο λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από το νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης. Ο λογαριασμός, μετά τον έλεγχο, εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του

αναδόχου («πληρωτέο εργολαβικό αντάλλαγμα»). Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της πιο πάνω μηνιαίας προθεσμίας (πλασματική έγκριση), ελέγχεται, διορθώνεται και εγκρίνεται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι τυχόν προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να εγκρίνει τον λογαριασμό και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντος....»

9. Αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέρα του διμήνου από την υποβολή του, οφείλεται, αν υποβληθεί έγγραφη όχληση και από την ημερομηνία υποβολής της, τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 166/2003 (ΦΕΚ 38 Α') και ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες, αφού κοινοποιήσει στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδική έγγραφη δήλωση....»

12.Στις διατάξεις των άρθρων 1 και 376 του ν. 4412/2016 «Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) (Α' 147), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1 Αντικείμενο - Πεδίο Εφαρμογής

1...2 Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 2 έως 221), β) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 2 και 222 έως 338), γ) για τη διακυβέρνηση, οι οποίοι εφαρμόζονται, σύμφωνα με το Βιβλίο III (άρθρα 339 έως 344), από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς και δ) για την έννομη προστασία κατά τη σύναψη συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374). ...»

«Άρθρο 376 Μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 90 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338), και η

έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 , 290 και 330 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 379.....»

13. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών με αρ.134453/15 (Β' 2857) και με θέμα «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων – ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.09.2014 (ΦΕΚ 2573/τ.Β') ορίζονται, κατά τα σημεία που ενδιαφέρουν στην προκείμενη περίπτωση, τα εξής:

«Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας αποτελούν οι πληρωμές του συγχρηματοδοτούμενου και εθνικού σκέλους ΠΔΕ, οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων της κεντρικής διοίκησης καθώς και των νομικών προσώπων, περιλαμβανομένων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, που ορίζονται διαχειριστές έργων.»

«Άρθρο 5 Διαδικασία πληρωμής

1. Η διαδικασία πληρωμής των υπόψη δαπανών διενεργείται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία, σύμφωνα με τα ακόλουθα στάδια:

α) Εκκαθάριση της δαπάνης. Η αρμόδια οικονομική υπηρεσία ελέγχει την νομιμότητα και κανονικότητα της δαπάνης ως προς τα κάτωθι:

αα) ελέγχει ότι η δαπάνη ανταποκρίνεται στο αντίστοιχο έργο της Συλλογικής Απόφασης, για το οποίο τηρείται λογαριασμός στην ΤτΕ καθώς και σε πιθανές ειδικές διατάξεις που περιέχονται στη ΣΑ ή/ και στην απόφαση ένταξης του έργου

ββ) επαληθεύει τα δικαιώματα είσπραξης του πιστωτή (δικαιούχου της πληρωμής)

γγ) επαληθεύει το ποσό της απαίτησης

δδ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους η απαίτηση καθίσταται απαιτητή.

Η εκκαθάριση κάθε δαπάνης στηρίζεται σε δικαιολογητικά έγγραφα, που προσκομίζει η αρμόδια υπηρεσία που εκτελεί το έργο, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 12 και τα οποία πιστοποιούν τα δικαιώματα του δικαιούχου/πιστωτή, βάσει βεβαίωσης ότι οι υπηρεσίες

έχουν πράγματι παρασχεθεί ή οι προμήθειες έχουν πράγματι παραδοθεί ή οι εργασίες έχουν πράγματι εκτελεστεί, ή βάσει άλλων τίτλων που δικαιολογούν την πληρωμή, περιλαμβανομένων πληρωμών που προβλέπονται σε ειδικές διατάξεις.

Ο υπάλληλος της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας (που έχει οριστεί ως εισηγητής εκκαθάρισης), εξετάζει τα δικαιολογητικά και καταρτίζει την εντολή πληρωμής....

β) Εντολή πληρωμής δαπάνης. Ο προϊστάμενος της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας ή ο κατά περίπτωση αρμόδιος, αφού ελέγξει την εκκαθάριση και βεβαιωθεί για την επάρκεια των εγκεκριμένων πιστώσεων για το έργο, εκδίδει (υπογράφει) την απόφαση εκκαθάρισης - εντολή πληρωμής, παραγγέλλοντας στον υπεύθυνο λογαριασμού να πληρώσει το ποσό της δαπάνης.

Η εντολή πληρωμής περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο:

- τον αύξοντα αριθμό της,
- τα στοιχεία της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας,
- το λογαριασμό της ΤτΕ για το έργο,
- τον τίτλο του έργου και την κωδικοποίησή του στη ΣΑ του ΠΔΕ,
- την ημερομηνία και το έτος έκδοσης,
- το ποσό προς πληρωμή αριθμητικά και ολογράφως,
- τα στοιχεία του δικαιούχου της πληρωμής,
- την υπογραφή του προϊσταμένου της υπηρεσίας και του υπαλλήλου που την κατάρτισε,
- την εντολή παρακράτησης φόρου ή άλλων κρατήσεων

Η έκδοση της εντολής και η επιβεβαίωση της εκτέλεσης της πληρωμής γίνονται μηχανογραφικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος του ΠΔΕ και περίληψη αυτής ως έγγραφο αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδίκτυο (Πρόγραμμα Διαύγεια).....2. ...

3. Η πληρωμή της εν λόγω δαπάνης, αποδίδεται στο δικαιούχο είτε με εφάπαξ καταβολή του συνόλου των οφειλόμενων είτε μέσω τμηματικών πληρωμών....»

«Άρθρο 12 Δικαιολογητικά πληρωμών έργων του ΠΔΕ

1. Στο παρόν άρθρο καθορίζονται, τηρώντας την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την πληρωμή δαπανών έργων του ΠΔΕ. Οι δαπάνες δύναται να αφορούν σε εκτέλεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών/μελετών καθώς και λοιπών έργων υλοποιούμενων με αυτεπιστασία/ίδια μέσα των φορέων υλοποίησης, σύμφωνα με την απόφαση ένταξης της πράξης ή άλλες αποφάσεις, συμβάσεις ή συμφωνίες. Επίσης, καθορίζονται τα δικαιολογητικά για τις

επιχορηγήσεις νομικών προσώπων, καθώς και τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις και ιδιώτες.

2. Τα δικαιολογητικά δαπανών υποβάλλονται από την υπηρεσία που εκτελεί το έργο στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία (ή στο φυσικό πρόσωπο υπόλογο όπου αυτό προβλέπεται) για την εκκαθάριση της δαπάνης και την εκτέλεση της πληρωμής. Η υπηρεσία που εκτελεί το έργο, τηρεί η ίδια, στο πλαίσιο της επιμερισμένης ευθύνης, τα λοιπά στοιχεία και δικαιολογητικά του έργου. Σε ειδικές περιπτώσεις προσωρινών συμπράξεων ή νομικών προσώπων ειδικού σκοπού, τα οποία παύουν να υπάρχουν μετά την ολοκλήρωση του έργου, την ευθύνη τήρησης των ανωτέρω λοιπών στοιχείων και δικαιολογητικών μετά τη διάλυση της σύμπραξης/οντότητας έχει, όπου υφίσταται, η αρμόδια αρχή διαχείρισης, η οποία και οφείλει να παρέχει τα σχετικά δικαιολογητικά για τυχόν ελέγχους / επιθεωρήσεις. Τα δικαιολογητικά έγγραφα που αποστέλλει η υπηρεσία που εκτελεί το έργο, ανάλογα με το είδος του είναι κατά περίπτωση :

α. Δικαιολογητικά πληρωμής δαπανών (τεχνικών) Έργων: αα. ...ββ....γγ....δδ....

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις (αα, ββ, γγ και δδ), υποβάλλονται επιπρόσθετα από την Υπηρεσία που εκτελεί το έργο, στην οικονομική υπηρεσία τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Αποδείξεις για την πληρωμή των προβλεπόμενων κρατήσεων και φόρων.
- Τιμολόγιο αναδόχου....»

14. Στις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις»(Α'112), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1 Αντικείμενο του νόμου

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η εισαγωγή της υποχρέωσης ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων, και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο και η δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητας αυτών.»

«Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι ρυθμίσεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις και πράξεις που εκδίδουν ο Πρωθυπουργός, το Υπουργικό Συμβούλιο και τα

συλλογικά κυβερνητικά όργανα, οι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων και Περιφερειών, Ειδικοί Γραμματείς Υπουργείων, τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι ανεξάρτητες και ρυθμιστικές διοικητικές αρχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στον παρόντα νόμο, καθώς και τα όργανα των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού...2...3. ...4. Στο διαδίκτυο αναρτώνται:1) ...2)...3)...4)...5)...6)...
 6α) οι πράξεις της ανάληψης υποχρέωσης δαπάνης, της απόφασης έγκρισης δαπάνης και της οριστικοποίησης της πληρωμής που περιέχει το ακριβές ποσό που θα πληρωθεί για κάθε επιμέρους δαπάνη των φορέων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου...."

15.Στις διατάξεις των άρθρων 75, 76, 77, 78 και 237 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.» (Α' 184), ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 75 Αντικείμενο ψηφιακής διαφάνειας

Αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου είναι η ρύθμιση της υποχρέωσης ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων, και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 76 πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο, καθώς και η δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητας αυτών.»

«Άρθρο 76 Πεδίο εφαρμογής ψηφιακής διαφάνειας

1. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις και πράξεις που εκδίδουν ο Πρωθυπουργός, το Υπουργικό Συμβούλιο και τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, οι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Υπηρεσιακοί, Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς, Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Εκτελεστικοί Γραμματείς Περιφερειών, τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο παρόν Κεφάλαιο, καθώς και τα όργανα των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται επίσης και σε πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδουν

όργανα, στα οποία τα αναφερόμενα στην παρούσα όργανα έχουν χορηγήσει εξουσιοδότηση προς υπογραφή ή έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα, καθώς και οποιοδήποτε όργανο έχει από τον νόμο την αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων που υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού. 2. ... 3. Στο διαδίκτυο αναρτώνται: (α) ..., (στ) οι προϋπολογισμοί, απολογισμοί, ισολογισμοί των φορέων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου καθώς και οι πράξεις της ανάληψης υποχρέωσης δαπάνης, της απόφασης έγκρισης δαπάνης και της οριστικοποίησης της πληρωμής που περιέχει το ακριβές ποσό που θα πληρωθεί για κάθε επιμέρους δαπάνη τους...»

«Άρθρο 77 Υποχρεώσεις ανάρτησης στο διαδίκτυο

1. Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76 αναρτώνται αμελλητί στο Διαδίκτυο με μέριμνα του οργάνου που τις εξέδωσε. Οι νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα αναρτώνται στον δικτυακό τόπο των αρμόδιων Υπουργείων που αυτά διατηρούν...»

«Άρθρο 78 Ισχύς των πράξεων

1. Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76, όταν είναι κατά νόμο δημοσιευτές στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ισχύουν από τη δημοσίευσή τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Με εξαίρεση τις πράξεις της παρ. 1, οι λοιπές πράξεις του άρθρου 76 αναρτώνται στο διαδίκτυο κατά τα οριζόμενα στο παρόν Κεφάλαιο και ισχύουν από την ανάρτησή τους στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια».

3. Οι ρυθμίσεις της παρ. 2 δεν θίγουν τις σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις ως προς την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων ούτε τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τις διοικητικές προσφυγές.

4. Εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του κειμένου που αναρτήθηκε και του κειμένου της πράξης, ισχύει το αναρτημένο, με εξαίρεση τις πράξεις της παρ. 1. Με ευθύνη του προσώπου ή οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη γίνονται αμελλητί οι αναγκαίες διορθώσεις στο κείμενο που έχει αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο.

5. Οι πράξεις που είναι αναρτημένες στο Διαδίκτυο, σύμφωνα με τα άρθρα 75 έως 80, καθώς και οι πράξεις της παρ. 1, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτές από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες:

α) ως ηλεκτρονικά έγγραφα διακινούμενα με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), με ισχύ πρωτότυπου εγγράφου,

β) ως έντυπα έγγραφα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις ή διαδικασία επικύρωσης και με ισχύ αντιγράφου.

Αρκεί η επίκληση του ΑΔΑ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των αναρτημένων πράξεων τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των διοικούμενων όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων.»

«Άρθρο 237 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις του.»

16. Στις διατάξεις των άρθρων 8 και 11 του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις. »(Α' 251/24.11.2014), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 8 Τιμολόγιο πώλησης

1. Τιμολόγιο είναι το στοιχείο που εκδίδεται από την υποκείμενη σε αυτόν το νόμο οντότητα για κάθε πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών, εντός της χώρας ή άλλης χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή προς άλλη χώρα, καθώς και σε κάθε περίπτωση συναλλαγής που υπόκειται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας....

«Άρθρο 11 Χρόνος έκδοσης τιμολογίου

1. Η υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου γεννάται κατά το χρόνο που πραγματοποιείται η αποστολή ή παράδοση των αγαθών ή των υπηρεσιών.

2. Ο χρόνος έκδοσης τιμολογίου καθορίζεται ως εξής: α) ..., β) Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παροχής αγαθών, υπηρεσίας ή κατασκευής έργου, το τιμολόγιο εκδίδεται μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από την περίοδο στην οποία μέρος της σχετικής αμοιβής καθίσταται απαιτητό για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί ή το μέρος του έργου που έχει ολοκληρωθεί..., γ)..., δ)..., ε) Ειδικά, όταν ο αγοραστής των αγαθών ή υπηρεσιών είναι το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το τιμολόγιο δύναται να εκδίδεται μέχρι το τέλος της ετήσιας περιόδου μέσα στην οποία έγινε η παράδοση ή η αποστολή των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών ή η πιστοποίηση

δημόσιων έργων ή η οριστικοποίηση της συναλλαγής από τον αγοραστή, κατά περίπτωση.
...»

17. Στις διατάξεις των άρθρων 1 και 16 του ν. 2859/2000 «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας» (Α' 248), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1 Επιβολή του φόρου

Επιβάλλεται φόρος κύκλου εργασιών με την ονομασία "φόρος προστιθέμενης αξίας" σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο φόρος αυτός επιρρίπτεται από τον κατά νόμο υπόχρεο σε βάρος του αντισυμβαλλομένου.»

«Άρθρο 16 Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης στην Παράδοση αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών

1. Η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος γίνεται απαιτητός από το Δημόσιο κατά το χρόνο που πραγματοποιείται η παράδοση των αγαθών και η παροχή των υπηρεσιών... 2. Κατ' εξαίρεση, ο φόρος γίνεται απαιτητός: α) κατά το χρόνο έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου στοιχείου που επέχει θέση τιμολογίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων... β) ... γ) κατά το χρόνο έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου στοιχείου που επέχει θέση τιμολογίου και το αργότερο τη 15η του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο γεννήθηκε η φορολογική υποχρέωση, προκειμένου για παραδόσεις αγαθών που απαλλάσσονται από το φόρο... δ) ... ε) ... ζ) ...».

Ερμηνεία διατάξεων - Υπαγωγή

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από το ερωτών Γραφείο, συνάγονται τα ακόλουθα:

18. Η πραγματοποίηση μιας δημόσιας δαπάνης προϋποθέτει μια συγκεκριμένη διοικητική διαδικασία που περιλαμβάνει την ανάληψη δαπάνης, τον έλεγχο δικαιολογητικών, την εκκαθάριση, την εντολή πληρωμής (ενταλματοποίηση) και καταλήγει στην υλική ενέργεια της εκταμίευσης χρηματικών ποσών από το δημόσιο ταμείο (εξόφληση). Πρόκειται για μια σύνθετη διοικητική ενέργεια που καθιστά το δημόσιο φορέα οφειλέτη και ταυτόχρονα αποσκοπεί στην απόσβεση της απαίτησης του πιστωτή για την οποία προβλέπεται αντίστοιχη πίστωση στον προϋπολογισμό των εξόδων. Διέπεται από τις διατάξεις του

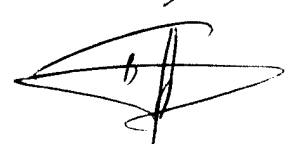
δημοσίου λογιστικού (ν. 4270/2014) και συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης. Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστική διοικητική πράξη ή εξυπηρετεί την αποστολή του οικείου φορέα και υπάρχει εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό σχετική πίστωση. Κανονική είναι η δαπάνη εφόσον έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή.

19. Στα πλαίσια εκτέλεσης δημοσίου έργου η πληρωμή του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται κατά το νόμο τμηματικά και με την πρόοδο των εργασιών, ο δε τρόπος πληρωμής του ρυθμίζεται με τη διάταξη του άρθρου 53 του ν. 3669/2008, με τον οποίο κωδικοποιήθηκε το υφιστάμενο καθεστώς περί δημοσίων έργων, μεταξύ των οποίων και οι διατάξεις του ν. 1418/1984 και του π.δ. 609/1985. Η ως άνω διάταξη αντικαταστάθηκε από την ίδιας λογικής διάταξη του άρθρου 152 του ν. 4412/2016 ο οποίος, με βάση το άρθρο 376 αυτού, εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις κατασκευής έργων, των οποίων η έναρξη της διαδικασίας σύναψής τους λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του από 8-8-2016 (ΑΠ 147/2021, ΕΦ ΠΑΤΡ 1191/2021). Συγκεκριμένα ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία λογαριασμό πληρωμής, ο οποίος στηρίζεται, κατά κανόνα, στις εγκεκριμένες (ρητά ή αυτοδίκαια με την άπρακτη πάροδο από την υποβολή τους, ανεξαρτήτως τυχόν πλημμελειών τους,) επιμετρήσεις από την υπηρεσία (βλ. ΣΤΕ 1154/2006, σκέψη 3). Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται, εντός μηνός από την υποβολή του, να προβεί στον έλεγχο αυτού και είτε να τον εγκρίνει, όπως υποβλήθηκε, είτε να αρνηθεί την έγκρισή του, είτε να προβεί σε διόρθωση και, εν συνεχεία, στην έγκρισή του ή, αν είναι δυσχερής η διόρθωση, να τον επιστρέψει στον ανάδοχο προς ανασύνταξη και επανυποβολή. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του ενός μηνός, που προβλέπεται για τον έλεγχο, την τυχόν απαιτούμενη διόρθωση και την έγκριση του λογαριασμού, ο λογαριασμός θεωρείται μεν εγκεκριμένος, όμως ο εργοδότης μπορεί, μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή του (και όχι από την αυτοδίκαιη έγκρισή του) να τον ελέγξει, να τον διορθώσει και να τον εγκρίνει, συμψηφίζοντας τις απαιτήσεις του σε προηγούμενο λογαριασμό (βλ. ΟΛΣΤΕ 2494/2013, με την οποία κρίθηκε ότι, με την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας του ενός μηνός, που προβλέπεται για τον έλεγχο, την τυχόν απαιτούμενη διόρθωση και την έγκριση του λογαριασμού, ο λογαριασμός θεωρείται μεν εγκεκριμένος, η Διοίκηση όμως διατηρεί την εξουσία, και μετά την παρέλευση της τασσόμενης προθεσμίας ελέγχου και έγκρισης του λογαριασμού, να προβεί σε έλεγχο αυτού, αρνούμενη, ρητώς ή σιωπηρώς, να καταβάλει ποσά ή αναζητώντας, κατά τις

κείμενες διατάξεις ως μη νομίμως ή αχρεωστήτως, ήδη καταβληθέντα ποσά του επίμαχου λογαριασμού, τα οποία δεν οφείλονται για οποιονδήποτε λόγο στον ανάδοχο, δεδομένου μάλιστα ότι ο έλεγχος αυτός επιβάλλεται για λόγους προστασίας του δημόσιου χρήματος).

20. Στη διάταξη του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 δεν γίνεται ρητή αναφορά στα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν τον υποβαλλόμενο προς έλεγχο και έγκριση λογαριασμό προκειμένου να εκδοθεί εντολή πληρωμής αυτών από τη διευθύνουσα υπηρεσία και ειδικότερα δεν αναφέρεται ότι πρέπει να συνυποβάλλεται τιμολόγιο που εκδίδεται από τον ανάδοχο για τις εκτελεσθείσες εργασίες. Αντίθετα, με την παράγραφο 8 του άρθρου 152 του ν. 4412/2016, προϋπόθεση για την έκδοση εντολής πληρωμής είναι η προσκόμιση από τον ανάδοχο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής δηλαδή της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Το τιμολόγιο μπορεί να προσκομίζεται μεταγενέστερα κατά την εκταμίευση δηλαδή κατά την είσπραξη του ποσού της πιστοποίησης (βλέπ. ΝΣΚ 82/2018, σύμφωνα με την οποία, στις συμβάσεις δημοσίων έργων που διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3669/2008, δεν απαιτείται η έκδοση από τον ανάδοχο τιμολογίου για τις πιστοποιηθείσες εργασίες του υποβληθέντος λογαριασμού, προκειμένου να εκδοθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία εντολή πληρωμής του λογαριασμού, επομένως καθίσταται υπερήμερος ο κύριος του έργου εφόσον δεν εκδίδει τέτοια εντολή πληρωμής, το δε τιμολόγιο, μπορεί να προσκομίζεται κατά την εκταμίευση. Στις συμβάσεις δημοσίων έργων που διέπονται από τις διατάξεις του ν.4412/2016, δεν απαιτείται να συνοδεύονται οι υποβαλλόμενοι προς έγκριση λογαριασμοί από δικαιολογητικά πληρωμής (φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και αποδείξεις κρατήσεων). Η προσκόμιση των δικαιολογητικών αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της εντολής πληρωμής των λογαριασμών. Εφόσον δεν προσκομισθούν, δεν καθίσταται υπερήμερος ο κύριος του έργου. Το τιμολόγιο πληρωμής ειδικότερα μπορεί να προσκομίζεται μεταγενέστερα, κατά την εκταμίευση.)

21. Η εκκαθάριση της δαπάνης στηρίζεται σε δικαιολογητικά έγγραφα, που προσκομίζει η αρμόδια υπηρεσία που εκτελεί το έργο στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία (ή στο φυσικό πρόσωπο υπόλογο όπου αυτό προβλέπεται) για την εκκαθάριση της δαπάνης και την εκτέλεση της πληρωμής. Ο υπάλληλος της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας (που έχει οριστεί ως εισηγητής εκκαθάρισης), εξετάζει τα δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων και το τιμολόγιο του αναδόχου και καταρτίζει την εντολή πληρωμής. [βλ. αρ. 12 κ.υ.α. με αρ. 134453/15 (B 2857)], η οποία ισχύει και για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, όπως στην προκείμενη περίπτωση. Ο λογαριασμός που έχει εγκριθεί από τη Διευθύνουσα

Υπηρεσία αποτελεί την πιστοποίηση, ήτοι το νόμιμο τίτλο, δυνάμει του οποίου χωρεί η τμηματική καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος στον ανάδοχο και ανακύπτει υποχρέωση του κυρίου του έργου προς πληρωμή του (ΣΤΕ 2645/2020, 1459/2017, 3272/2015, 2614/2014, 2885/2013, 4179/2011, 3948/2005, 4609/1997) ενώ δεν είναι νόμιμη η άρνησή του να καταβάλει το ποσό του ρητά εγκριθέντος λογαριασμού (ΣΤΕ 2213/2020).

22. Μετά την έγκριση του λογαριασμού, συντάσσεται αρμοδίως ένταλμα πληρωμής για εξόφληση του οφειλόμενου πλέον ποσού. Οι Υ.Δ.Ε. και ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου που διενεργούν τον έλεγχο νομιμότητας της συγκεκριμένης πιστοποίησης, δεν μπορούν να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα των πράξεων που προηγήθηκαν του χρηματικού εντάλματος, διότι οι πράξεις αυτές, ως διοικητικές, έχουν το τεκμήριο νομιμότητας αφού δεν ανακλήθηκαν από τη διοίκηση και δεν ακυρώθηκαν δικαστικά (ΣΤΕ 207/2006, 3564/1986 7μ).

23. Εξάλλου, με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4308/2014 ορίζεται ότι, η υποχρέωση έκδοσης του τιμολογίου γεννάται κατά το χρόνο που πραγματοποιείται η αποστολή ή η παράδοση των αγαθών ή των υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος γένεσης της υποχρέωσης έκδοσης τιμολογίου διαφοροποιείται από την προθεσμία έκδοσης του εν λόγω τιμολογίου, η οποία καθορίζεται στην παρ. 2 του πιο πάνω άρθρου, αναλυτικά σε κάθε περίπτωση και ειδικότερα για την κατασκευή έργου, το τιμολόγιο εκδίδεται μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από την περίοδο στην οποία το μέρος του έργου που έχει ολοκληρωθεί. Ο καθοριζόμενος, για κάθε περίπτωση, χρόνος έκδοσης του τιμολογίου από το νόμο δεν είναι δυνατόν να παραταθεί από συμφωνία, έγγραφη ή προφορική των μερών [σχετ. ΠΟΛ.1003/2014 με θέμα: «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4308/2014 (ΦΕΚ Α'251) περί των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις »].

24. Εφόσον, μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών (φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας) δεν εξοφληθεί για οποιονδήποτε λόγο, ο ανάδοχος δικαιούται να ασκήσει αγωγή, χωρίς να απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας, αφού η απαίτηση είναι αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη (ΣΤΕ 487/2016, ΔΕΦ ΑΘ495 /2020).

Σε κάθε περίπτωση, εάν η εγκεκριμένη (ρητά ή σιωπηρά) πιστοποίηση δεν εξοφληθεί εντός της νόμιμης προθεσμίας και υπό την προϋπόθεση ότι δεν συντρέχει υπαιτιότητα του αναδόχου για τη μη πληρωμή, το Δημόσιο καθίσταται υπερήμερο και οφείλει τόκους υπερημερίας επί του ποσού του λογαριασμού (πρβλ. ΣΤΕ 1198/2020, 1505/2015). Οι

τόκοι υπολογίζονται κατά τα οριζόμενα, ανάλογα με το χρόνο σύναψης της σύμβασης, α) στο ΠΔ 166/2003, αν η σύμβαση έγινε μετά την έναρξη εφαρμογής, β) στο ν. 4152/2013, αν η σύμβαση έγινε μετά την έναρξη εφαρμογής και γ) στο ν. 1418/1984, αν σύναψη έγινε πριν την έναρξη ισχύος του ΠΔ166/2003.

25. Επιπρόσθετα από τις διατάξεις του ν.2859/2000 περί Φ.Π.Α., οι οποίες είναι αναγκαστικού δικαίου, και δη της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 16 του ως άνω νόμου προκύπτει ότι, στις συμβάσεις δημοσίων έργων η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο έκδοσης του τιμολογίου και, επομένως, δεν γεννάται υποχρέωση του κυρίου του έργου προς καταβολή Φ.Π.Α. πριν την έκδοση τιμολογίου από τον ανάδοχο και απόδοση του αναλογούντος Φ.Π.Α. (ΣτΕ 1189/2020). Ωστόσο, στην περίπτωση που για την πληρωμή του λογαριασμού, ο οποίος εγκρίθηκε μεν αλλά και δεν πληρώθηκε, έχει εκδοθεί τιμολόγιο από τον ανάδοχο, τόκοι οφείλονται και επί ΦΠΑ (ΔΕΦ ΑΘ 1290/2015,1697/2007). Εξάλλου, ο φόρος επιρρίπτεται στον εργοδότη, ως λήπτη των παρεχόμενων σ' αυτόν υπηρεσιών, έτσι ώστε είναι ο τελικός υπόχρεος για την καταβολή του, εφόσον ο εργολάβος έχει προβεί στην έκδοση του σχετικού φορολογικού στοιχείου. Και τούτο διότι, με την έκδοσή του υποχρεώνεται στην απόδοση του αναλογούντος ΦΠΑ στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. εντός των χρονικών ορίων που τίθενται από τις σχετικές διατάξεις του ως άνω νόμου. Στην περίπτωση αυτή, αν δεν έχει προεισπράξει το φόρο αυτόν από τον εργοδότη, δικαιούται να επιδιώξει την είσπραξή του απ' αυτόν, και πριν την καταβολή του στη ΔΟΥ, με βάση τις ισχύουσες ειδικές διατάξεις. Η αξίωσή του θεμελιώνεται ευθέως στο νόμο, οπότε δεν συντρέχει ανάγκη προσφυγής στις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις (ΑΠ 43/2021).

26. Σημειώνεται εν προκειμένω ότι, όπως έχει κριθεί υπό το καθεστώς του ν. 3669/2008 (βλέπ. ΣτΕ 1198/2020, 1505/2015, 4364/2014, 3474/2006), δεν υφίσταται υπαιτιότητα του κυρίου του έργου εκ της μη πληρωμής του εν λόγω λογαριασμού και δεν γεννάται υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας επί των καθυστερουμένων ποσών για όλο το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο διαρκεί η παράλειψη του αναδόχου να υποβάλει βεβαιώσεις φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας.

Αντίθετα στη διάταξη του άρθρου 152 του ν. 4412/2016, ρητά ορίζεται ότι, για την υποβολή, τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών πληρωμής (παρ. 7) ενώ προϋπόθεση πληρωμής της πιστοποίησης, είναι η προσκόμιση από τον ανάδοχο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής, δηλαδή της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και των

αποδείξεων κρατήσεων. Επομένως, μόνο η προσκόμιση αυτών των δικαιολογητικών κατά την εντολή πληρωμής, συνιστά κανονικότητα της πληρωμής του λογαριασμού, άλλως πάσχει η κανονικότητα της πληρωμής του και ο κύριος του έργου δεν καθίσταται υπερήμερος, εάν δεν εξοφλήσει τον λογαριασμό (παρ. 8) .

27. Περαιτέρω με το ν.3861/2010 εισάγεται για πρώτη φορά η υποχρέωση ανάρτησης των νόμων, των κανονιστικών πράξεων και εν γένει των πράξεων των κυβερνητικών και διοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο με σκοπό τη μέγιστη δημοσιότητα της κυβερνητικής πολιτικής και διοικητικής δράσης. Η ευρεία δημοσιότητα και η πρόσβαση στην πληροφορία που εξασφαλίζουν τα σύγχρονα μέσα διαδικτυακής επικοινωνίας διασφαλίζουν τη διαφάνεια της κρατικής δράσης με συνέπεια την υπευθυνότητα, την ευθύνη και τη λογοδοσία από την πλευρά άσκησης της δημόσιας εξουσίας και επομένως την τήρηση της νομιμότητας, την ευθύνη και τη λογοδοσία από την πλευρά των φορέων άσκησης της δημόσιας εξουσίας (βλ. εισηγητική έκθεση νόμου και Εγκύκλιο Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: ΔΙΣΚΠΟ/Φ.8/οικ./22-7-2010).

28. Ήδη με το ν. 4727/2020 (άρθρο 75 επομ.), ο οποίος ισχύει από τη δημοσίευσή του (23.9.2020), ρυθμίζεται η υποχρέωση ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων, και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 76 πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο, καθώς και η δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητας αυτών [σχετ. η με αρ. 14492 ΕΞ 2021 του Υπουργού Επικρατείας (Β'2157/25-5-2021) για τη ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την εφαρμογή του Κεφαλαίου ΙΑ' Ψηφιακή Διαφάνεια-Πρόγραμμα Διαύγεια του ν.4727/2020)]. Μεταξύ των λοιπών αναρτώνται υποχρεωτικά και οι πράξεις της ανάληψης υποχρέωσης δαπάνης, της απόφασης έγκρισης δαπάνης και της οριστικοποίησης της πληρωμής που περιέχει το ακριβές ποσό που θα πληρωθεί για κάθε επιμέρους δαπάνη. Η δημοσίευση γίνεται αμελλητί δηλαδή τάχιστα και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση [ΣτΕ 2728/2019, με την οποία κρίθηκε ότι, η μη εκτέλεση της υποχρεωτικώς αναρτώμενης στο διαδίκτυο πράξης, θα πρέπει, κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 3861/2010 (ισχύει και εν προκειμένω για την ταυτότητα του νομικού λόγου αφού και η διάταξη του νέου νόμου (αρ. 77 παρ. 1) είναι ακριβώς η ίδια), να ερμηνευθεί, ενόψει και του επιδιωκόμενου σκοπού του νόμου, ως έντονη παραίτηση στη Διοίκηση. Σχετική είναι και η και παράγραφος 10 του άρθρου 6 της απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης ΕΞ 604/2012 (Γ.Υφ.) ΔΙΣΚΠΟ/

Φ.1/οικ10885, «Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την εφαρμογή του Ν. 3861/2010, Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις» (Β' 1476 /2012), σύμφωνα με την οποία «οι νόμοι και οι πράξεις που είναι κατά νόμο δημοσιευτές στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης αναρτώνται ευθύς μόλις γίνει γνωστός στο φορέα ο αριθμός του Φύλλου Εφημερίδας της Κυβέρνησης στο οποίο θα δημοσιευθούν. Οι λοιπές πράξεις αναρτώνται μόλις ολοκληρωθεί η διεκπεραίωση τους από την οικεία υπηρεσία πρωτοκόλλου ή γραμματείας»].

Σύμφωνα με την επί του θέματος νομολογία (ΣτΕ 2728/2019, 1973/2017, 915/2014), η ανάρτηση στο διαδίκτυο των κατά νόμο δημοσιευτέων πράξεων στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο τούτων ή όρο της νομιμότητάς τους (πρβλ ΣτΕ 1973/2017), συνιστά, όμως, προϋπόθεση της εκτέλεσής τους (βλ. και την εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών Δ6 1127865/ΕΞ 2010/30.9.2010, σύμφωνα με την οποία η μη ανάρτηση στο ΦΕΚ πράξης μη δημοσιευτέας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συνεπάγεται αδυναμία εκτέλεσής της, τούτο δε δεν αναιρείται ούτε από την απαίτηση του νόμου περί αμελλητί αναρτήσεως ούτε από τη μεταγενέστερη διάταξη περί πειθαρχικής διώξεως). Επομένως, η παράλειψη της ανάρτησης στο διαδίκτυο των μη δημοσιευτέων στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, πράξεων, οι οποίες υπόκεινται στον τύπο αυτό χωρίς να καθιστά τις πράξεις αυτές ανυπόστατες ή νομικώς πλημμελείς, παρεμποδίζει πάντως την εκτέλεσή τους (οι πράξεις αυτές δεν «εκτελούνται») ενώ ουδόλως επηρεάζει και διαφοροποιεί το χρόνο έναρξης της ισχύος τους (ΝΣΚ 70/2012).

29.Στις αναρτητέες πράξεις, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 76 παρ. 3 του ν. 4727/2020, που αφορούν στις συμβάσεις δημοσίων έργων, εντάσσεται και η εντολή πληρωμής του εγκεκριμένου λογαριασμού (πιστοποίηση) που περιέχει το ακριβές ποσό που θα πληρωθεί στον ανάδοχο για την εξόφληση της εγκεκριμένης δαπάνης. Η εν λόγω ανάρτηση αποτελεί υποχρέωση και γίνεται με πρωτοβουλία της αρμόδιας υπηρεσίας και πρέπει να γίνεται άμεσα και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Πριν την ανάρτηση στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» παρεμποδίζεται η εκτέλεση της πιστοποίησης, ήτοι η εξόφληση της εκκαθαρισμένης δαπάνης.

30. Αναφορικά με το ζήτημα, αν ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκδώσει το τιμολόγιο για την πληρωμή του, μετά την ανάρτηση του οικείου λογαριασμού στο διαδίκτυο, από το συνδυασμό των κρίσιμων διατάξεων προκύπτει ότι, η «αμελλητί» ανάρτηση στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» από το αρμόδιο όργανο, της εντολής πληρωμής του εγκεκριμένου

λογαριασμού έπεται του ελέγχου και της έγκρισης αυτού και αποτελεί την προϋπόθεση για την πληρωμή και εξόφληση του αναδόχου για τις εργασίες που έχουν πιστοποιηθεί. Επομένως, και δοθέντος ότι το τιμολόγιο του αναδόχου προσκομίζεται (σύμφωνα με την κ.υ.α. 134453/15), κατά το στάδιο της εκκαθάρισης και πριν την κατάρτιση της εντολής πληρωμής, η οποία αναρτάται στη συνέχεια στο διαδίκτυο, όχι μόνο δεν δύναται να συναχθεί η υποχρέωση του αναδόχου να εκδώσει το τιμολόγιο μετά την παραπάνω ανάρτηση, αλλά αντίθετα η έκδοση του τιμολογίου προηγείται υποχρεωτικά της ανάρτησης. Εν προκειμένω ακόμα και αν ληφθεί υπόψη η γνωμ/ση ΝΣΚ 82/2018, καθώς και οι ισχύουσες σήμερα διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 151 του Ν 4412/2016, κατά τις οποίες το τιμολόγιο του αναδόχου μπορεί να προσκομίζεται κατά την εκταμίευση (η οποία προϋποθέτει την παραπάνω ανάρτηση του εντάλματος πληρωμής στο διαδίκτυο), και επομένως θα έχει ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ανάρτησης του εντάλματος πληρωμής στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και πάλι τούτο αποτελεί ευχέρεια και δυνατότητα του αναδόχου και από καμία διάταξη δεν μπορεί να συναχθεί η υποχρέωσή του να εκδώσει το τιμολόγιο μετά την παραπάνω ανάρτηση, η οποία σχετίζεται μόνο με την εξόφληση του τιμολογίου του αναδόχου και αποτελεί την προϋπόθεση για την καταβολή σ' αυτόν του εγκεκριμένου οφειλόμενου ποσού.

31. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη ότι: α) η διαδικασία σύναψης της επίμαχης από 2-1-2014 σύμβασης κατασκευής δημοσίου έργου άρχισε με την αντίστοιχη διακήρυξη της δημοπρασίας του έργου το Δεκέμβριο του 2012, β) η οριστική παραλαβή του έργου «Κατασκευή του τμήματος Φωκιανός-Κυπαρίσσι της οδού Μύλοι-Άστρος-Λεωνίδιο-Πούλιθρα-Φωκιανός-Κυπαρίσσι» έγινε με το από 14-01-2019 πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής της Επιτροπής Οριστικής Παραλαβής και εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με αριθ. ΚΓ/ΦΚ ΑΘ97.00/ΟΔ/ΠΑ1/416 π.ε./31-08-2020, γ) οι 32^{ος}, 33^{ος}, 34^{ος} και 35^{ος} λογαριασμοί του έργου έχουν εγκριθεί στις 11-8-2020 και έκτοτε ανακύπτει υποχρέωση του Δημοσίου για την πληρωμή τους, δ) τα σχετικά τιμολόγια έχουν εκδοθεί από τον ανάδοχο πριν την ημερομηνία ανάρτησης των εντολών πληρωμής των εγκεκριμένων λογαριασμών, ε) από το διδόμενο ιστορικό οι λοιπές διαπιστωθείσες από τη Δ.Ο.Δ. ελλείψεις των δικαιολογητικών έχουν πλήρως αποκατασταθεί, προκύπτει ότι η προηγούμενη ανάρτηση των ενταλμάτων πληρωμής στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ (στις 15-12-2020) αποτελεί μεν προϋπόθεση της εκτέλεσής τους, ήτοι της εξόφλησης των λογαριασμών, πλην δεν υφίσταται ως

προϋπόθεση η έκδοση των σχετικών τιμολογίων του αναδόχου μετά την ανάρτηση αυτή και δεν αποτελεί κώλυμα η έκδοσή τους σε χρόνο προγενέστερο της ανάρτησης.

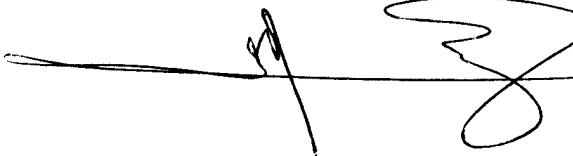
Απάντηση

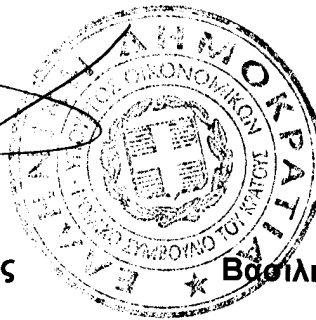
32. Κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος: α) Επί του πρώτου υποερωτήματος, ότι δεν είναι υποχρεωμένος ο ανάδοχος του έργου να εκδώσει το τιμολόγιο για την πληρωμή του, μετά την ανάρτηση της εντολής πληρωμής του εγκεκριμένου λογαριασμού του έργου στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», από την οποία ανάρτηση και κατόπιν της προσκόμισης του τιμολογίου από τον ανάδοχο, εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο η είσπραξη του ποσού του λογαριασμού, και β) επί του δεύτερου υποερωτήματος ότι είναι δυνατή η πληρωμή των 32^{ου}, 33^{ου}, 34^{ου} και 35^{ου} λογαριασμών του έργου «Κατασκευή του τμήματος Φωκιανός-Κυπαρίσσι της οδού Μύλοι-Άστρος-Λεωνίδιο-Πούλιθρα-Φωκιανός-Κυπαρίσσι» του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με ανάδοχο την εταιρεία «ΣΧΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», παρότι τα σχετικά τιμολόγια του αναδόχου εκδόθηκαν προγενέστερα της ημερομηνίας ανάρτησης των εντολών πληρωμής των εγκεκριμένων λογαριασμών στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 4 Απριλίου 2022

Ο Πρόεδρος

Σπυρίδων Α. Παπαγιαννόπουλος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Βασιλική Χ. Παπαγιαννοπούλου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.